

»Blagor mu!« Materi zemlji izročiti smo Te morali, Jakob in pokopali s Teboj svojo nado, — a tolaži nas, da si, vedno vdan Bogu, med nebeščani.

Sv. misijon v Gotovljah.

Presrečna Gotoveljska župnija! V desetih letih delil nam je Bog že trikrat svoje posebne milosti. Prvič leta 1883 ob času sv. misijona, drugič leta 1886 pri sv. duhovnih vajah in tretjič leta 1892, zadnji teden v adventu, ko so nam zopet naš vlč. g. župnik priredili sv. duhovne vaje.

Nedopovedljivo veselje nas je navdalo, ko smo v soboto dne 17. decembra poslance božje, štiri čč. oo. Lazariste od sv. Jožefa nad Celjem, videli priti zopet v našo sredino. Duhovne vaje bile so, kakor navadno, za vsaki stan posebej in so se končale v petek dne 23. decembra 1892. Pri sklepu blagoslovile so se nam tudi pobožne reči, kakor rožni venci, križci, svetinje, podobice itd. in delil se je vsem vdeležencem sv. duhovnih vaj sv. papežev blagoslov. Daj Bog, da se nobeno zlato zrnice, ki so ga čč. gg. očetje na pridiznici ali v spovednici v z božjo milostjo zrahljane gredice naših src vsejali, ne izgubi, temveč lepo, bujno raste ter obrodí stoterni sad, da bi se vresničila sklepna želja gosp. o. Franca, da se na dan sodbe snidemo vsi na desni in g. župnik lahko božjemu Sodniku rečejo: »Glej tu so, katere si mi dal in nobenega zmed njih nisem zgubil«.

O kako milo, tužno so nam doneli vbrani glasovi zvonov, ko so se zopet čč. oo. Lazaristi odpeljali in smo se solzni za njimi ozirali. Bodi jim na tem mestu izrečena srčna zahvala za neumorni trud; Bog jim stovrstno povrni! Vsegamogočni Oče ohrani še mnogo let našega za zveličanje duš vse gorečega č. g. župnika, hočemo jim biti za njih skrb vedno hvaležni in prosimo, naj imajo z našimi nedostatki potrpljenje. Daj Bog, da bi si mi farani vse prelepe nauke zapomnili in po njih svoje življenje ravnali, ker vemo, da smo pri tolikih milostih tudi pred Bogom večjo odgovornost dolžni.

H koncu še neki dogodek. Neki posestnik iz Podloga, Št. Peterske župnije, vdeleževal se je prav pridno poleg možev naše župnije sv. duhovnih vaj, prejel je pobožno z drugimi vred sv. zakramente. Drugi dan zvečer gre doma na kozolec po seno, od koder je tako nesrečno na tla padel, da je bil pri tej priči mrtev. Bil je v nesreči vendar srečen, ker z Bogom spravljen, gotovo je tudi pri njem milost našel. Toliko sem zapisal v hvaležni spomin nepozabnih dnij, daj Bog, da bi bili vredni še kedaj enake milosti dočakati. V imenu gotoveljskih župljanov
Gotoveljski.

Gospodarske stvari.

Sadjarsko poučevanje.

Popotni učitelj z vinorejske šole v Mariboru, g. Iv. Belé bode predaval o vino- in sadjereji v nedeljo dne 15. t. m. ob 9. uri zaran v Ljutomeru pri g. Iv. Vau-potiču, ob 3. uri popoldne pa v šoli pri Sv. Križi, in v ponedeljek dne 16. t. m. ob 10. uri zaran pri Mali nedelji. Tega pouka naj se vdeležijo vsi gospodarji, posestniki goric, nagornjaki, posebno pa viničarji, ker je ta stvar za naše sedanje razmere, oziroma na vino- in sadjerejo jako važna. Odbor kmetijske podružnice.

Domače delo po zimi.

Vsak čas ima svoje delo in če kdo, kmetovalec nima časa za praznovanje še tudi ne po zimi in jaz hočem v kratkem nekoliko pokazati, kako si kmet zna

obračati, da bo on in njegova družina imela tudi po zimi dosti primerne delo; ako si zna obrniti v tem, bode gotovo le njemu samemu najbolj v korist. Najprej pa naj nekoliko razložim, kako škodljivo je ljudem biti dalje časa brez dela in to gledé na zdravje in razvijanje telesnih močij, kakor naposled tudi v gospodar-skem oziru.

Telo človeško je vstvarjeno za delo in tudi njegov namen je tak. »V potu svojega obraza si bodeš svoj kruh služil«, velel je Bog Adamu in nam, njegovim otrokom. Zato je pa Bog tudi vstvaril človeško telo tako, da brez dela skoraj biti ne more. Ako bi ukazal krepkemu in močnemu možu mirovati kak teden, pa med tem se čisto nič gibati, kmalo bo obledel, jed in pijača mu ne diši in ko bi to precej dolgo trpelo, zbolel bi od samega počitka. Poznam starega moža, ki je trdil: kadar se nameri, da je tri dni praznik, kar se včasih o božiču zgodi, takrat sem jaz vselej bolan. V dokaz, da je delo in gibanje razvitku človeškega telesa potrebno in koristno, je razloček med ljudmi v mestih in na deželi. Prvi so — posebno mladina — blede, tanki tanki in suhi, med tem, ko vzraščá na deželi krepkejša mladež, če tudi dostikrat ob slabšji hrani. Da je to res, prepričajo se ondotni ljudje, ki po zimi malo ali nič ne delajo, lahko sami na sebi, ker so na spoulad prav blede, suhi in mršavi. Razume se, da takim potem težko dene prijeti za trdo delo, ker so se celo že lahkemu delu privadili.

Drugič pa bi moral vsaj vsak gospodar skrbeti, da obrne vsaki čas in vsaki dan, bodi-si po letu ali po zimi — se ve, da razun nedelj in praznikov —, k najboljšemu pridu svojega gospodarstva. Sedanji čas gre kmetu povsod slabo, zato mu je treba napenjati vse moči, da obdrži vsaj to, kar je podedoval ali kupil, v svojih rokah in ko obnemore, da zemljišče — last mnogih naših pradedov — izroči svojim, ne pa da bi zbežal in popustil posestvo tujim rokam. Zato, pravim, mora vsaki kmet skrbeti, da v njegovi hiši ni nobene potrate (o tem spregovorim pa drugikrat več), pa tudi nobenega brez dela minolega časa. Delo pozimsko, ki ga bom nižje opisal, sicer ne zaleže toliko, kakor po leti, ali vsak krajear, ki se pridela ali prišteti v hiši, pride prej ali slej k našemu pridu.

Sedaj pa k delu! V krajih, kjer po zimi ni nikakoršne vožnje, spravljanje pridelkov v druge kraje itd., omeji se delo navadno na domače dvorišče in pa hišo. Razun oskrbovanja živine, naj se lotijo moški popravljanja orodja, pohištva in posode. Vse to delo je veliko bolj obširno, nego si ljudje navadno mislijo. Pa naj se nihče ne izgovarja: tega in unega nimam. Nihče se ni prišel učen na svet, tudi ti se boš temu in onemu delu kmalu privadil. Poznam dosti kmetov, ki vse kolarsko delo opravijo po zimi sami, nekateri tako lično, kakor bi se že od mladih nog temu delu vadili. Najbolje je, ako večja dela prevzame gospodar sam, manjša pa razdeli med ostale, kateremu je kdo bolje kos. Neobhodno potrebno pa je, da se gospodar vsakega takšnega dela prej sam priučí, da more potem on drugim kazati in učiti. Takšna hiša je po zimi polna rokodelcev. Gospodar izdeluje (in kdo bolj ročen mu pomaga) vozove, dvokolesne (gare), sani, jarme, brane, samokolnice, sploh vse večje orodje, ki se po zimi in po leti pri vožnji in delu potrebuje. Ni pa treba misliti, da je vsacega takega dela vsako zimo veliko. Najprej se popravi staro, zraven katerega se človek vadi delati novo in potem se pregleda, če je zadosti za celo leto. Ako je katerega orodja premalo, tedaj se mora narediti novo. Najbolje pa je, da se napravi vsakega nekaj več, ker moramo računati, da se ga lahko vsaki čas kaj potare. Med druge pa se razdeli manjše delo, pa takšno, ki ga več v eno

vrsto treba delati, na kateri način se kdor bodi naposled vendar nauči. To so drobnejša orodja, grablje, vile, kosišča, vsakovrstna toporišča itd.

S tem pa še nismo pri kraju. Vsak kmet naj bi si oskrbel, vsaj priprosto, stružno klop (Hobelbank), katera priprava pri vsakem takšnem delu najboljše služi. Če se še količkaj privadi, lahko si po zimi popravi sam manjše pohištvo, post. stole, klopi, okna, naredi čebelnih panjev itd. in to mu bo marsikaterega delavca odrinilo.

Ko je že vse to gotovo, pride na vrsto posoda. Ne mislim tukaj loncev in skled, pač pa raznovrstne jerbace, pletene iz slame ali šibic, potem manjše priročne pleterčke, skafe ali vedrice in tudi — cikle. Vse to se lahko naredi doma, spočetka sicer bolj okorno, čedalje lepše, vendar kakšno že bodi, da je le domače! Vse to stane vsako leto kmeta več ali manj denarja, tako pa ostane ta — doma!

Sedaj pa še nekaj ženskam. Najprej in pred vsem priporočam kmetom povsod sejati lan, kateri se v jeseni pozno ali tudi po zimi stane in sedaj je dosti dela za ženske — predenja. Najbolj me ujezi izgovor, kakoršnega sem že slišal, češ: Ni vredno se toliko mučiti s tem delom, ker so lepše tkanine dandanes tako po ceni. Da mi tako govori kak bogatin, bodi si, ali da priproste in uboge ženske se tako izgovarjajo, le da jim ni treba prijeti za kolovrat, to je pa že preveč! Takšnim po druge strani tudi ni treba tožiti o slabih časih, revščini itd. ker če se jim za v obleko izdanimi krajcarji ne toži, gotovo jih tudi drugje z lahko in mirno vestjo zametavajo v — brezno nemarnosti. Dalje ne pomislijo, koliko prednostij ima domača tkanina nasproti tujim izdelkom gledé na trdnost, kakor tudi gledé na zdravje. Iz domačega platna perilo namreč posuši na telesu škodljivi pót, in se človek torej lažje varuje, da se ne prehladi.

Dalje, če je količkaj mogoče priskrbeti volne, najbolje so domačega dela nogovice, katere se igraje napravijo po zimi. Po nekaterih krajih ženske pletejo celo jope iz volne, enako nogovicam, kar je močna in jako topla pozimska noša.

Napisal bi še lahko mnogo o domačem delu po zimi, ali bodi to zadosti! Pred vsem bodi vsakemu kmetu skrb pripraviti dosta gradiva za pozimsko delo, namreč raznovrstnega lesa, šibic itd. dalje prediva, volne itd. Sploh skrbimo vsi že po leti, kar bo po zimi se delalo, in po zimi, kar bo po leti se potrebovalo. Tako ne bomo napačno porabili nobenega časa in tudi kadar nas bo Gospod poklical, našel nas bo pri delu, za kar nas bo po trpljenju in žuljih v tej solzni dolini k večnemu počitku poklical.

Pohorski.

Sejmovi. Dne 14. januarija pri Sv. Filipu za Kozjim. Dne 17. januarija v Kapelah pri Brežicah, pri Sv. Petru tik Radgone, v Pletrovčah in v Tilmači pri Lipnici.

Dopisi.

Iz Ponikve ob južni železnici. (Pred občinskimi volitvami.) V kratkem vršile se bodo v naši občini volitve v občinski zastop. Dosedaj so bili v istem samo narodni možje, ki že po svojem večletnem delovanju zaslužijo povsem zaupanje svojih občanov. Upajmo, da bode tudi tako ostalo! — Govori se sicer, da si naš trgovec Adolf Eichberger — njega nam je gotovo poslala celjska nemška gospóda na nemško (!) stražo in prežo — prizadeva na tihem, da bi zmuznil

v občinski zastop. Če bode slo? Nadejamo se, da se ne bodo našle med volilci narodno zavedne Ponikve izdajice in kukavice, ki bi za kapljo vina prodale svojo narodnost in volile nedomačina Eichbergerja. Svoji k svojim! Žalostno je že, da se je mogel ta »stražnik nemštva« tukaj naseliti, grdo bi pa bilo, da bi mogel po naših ramah splezati do veljave v občini in s slovenskimi žulji denarstveno si opomoči. Skušnja nas uči, da se nemškutarski nemaniči tako dolgo prilizujejo Slovincem, dokler si žepov ne napolnijo, potem pa pokažejo svoje pravo lice in svojo mržnjo do slovenskega naroda. Slovenci si tako sami v svojej sredini vzrejamo psovatelje svojega naroda. — Ponikovljani, bodimo zavedni in složni in pri volitvi ne dajmo niti jednega glasú kje kakemu vsiljencu, ki bi znal postati liki uši v občinskem kožuhu. Pokažimo z deli, da na Ponikvi ni kruha za nemškutarijo.

Iz Vojnika. Nekaj pozneje je sicer, a zastarano gotovo ni, kar imamo poročati iz našega zelenega Vojnika. Če je še »Slov. Gosp.« večkrat čez leto oglasil se z dopisi iz Vojnika, kako bi smel čisto zamolčati zadnjega časa! Z radostjo nas je navdajala koncem meseca listopada sreča, da je dobila naša velika župnija novega pastirja, katerega so veselo pozdravljali brez izjeme vsi župljani. To radost razglasili so gromeči možnarji, to peli so ubrani zvonovi in to oznanjali so lepi slavoloki in mlajši pa zastave; a najbolje se je razodevala z obilno množico naroda ob cesti pričakajočo novo došlega g. župnika Voduska. Še celó naši »nemški purgarji« posnemali so slovenske tržane ter prišli pozdravljat ga v »galla« ter se mu poklanjat, da bi si zagotovili njegovo naklonjenost takoj od začetka. Hčerka gosp. učitelja Brezovnika podala mu je po kratkem nagovoru lep šopek. Gosp. župnik je vesel izjavil, da se hoče vedno spominjati tega. Vse pa je bilo prav praznično. Vojnik je ponosen na svojega vrlega g. župnika ter se mnogo zanaša na-nj! Takoj drugi dan pa je odšel naš ljubi g. kaplan Lekše. Za svojega bivanja pri nas pomagal je narodu svojemu pri vseh podjetjih, tako pri ustanovitvi političnega društva »Edinosti« in družbi »Sv. Cirila in Metoda«. Bil je prvej načelnik. Vrlemu, delavnemu gospodu, čistemu rodoljubu kličemo svoj hvaležni »Živio!« in tožni »Z Bogom!« Vojničan.

Iz Trbovelj. (Občinska volitev.) Takega veselja, kakor je zdaj v občini Trboveljski, še ni bilo. Zmagala je pri občinski volitvi narodna konservativna stranka. Pred kakšnimi osemnajstimi leti so bili kmetje poskusili, nekoliko svojih mož spraviti v občinski zastop, pa ni se jim bilo posrečilo, niso namreč voditelja imeli. Vse upanje so bili zgubili, kedaj zmagati, zato se tudi niso občinskih volitev več vdeleževali ali le v malem številu, liberalni gospodje so odločevali po svoji blagi volji. Boljša doba je lani nastopila. Pri volitvi v občinski zastop, dne 13. decembra 1892 je zmagala narodna konservativna stranka, izvoljenih je bilo deset narodnih in osem nemško liberalnih odbornikov. Nemško-liberalna stranka je na dan volitve graje vredno postopala, obetala, žugala in zmerjala je na vso moč, da bi prodrla, tudi voditelji te stranke so popačljivo ravnali. Gospodje učitelji so vsi z nemško liberalno stranko potegnili. Dva učitelja se nista volitve vdeležila: g. Janez Sorčan, nadučitelj v Hrastniku in g. Herman Gradišnik, nečastno se je njima dozdevalo se vkloniti pritisku liberalne stranke, z nemško liberalno stranko pa so volili: Gosp. Franc Staufer, učitelj pri Sv. Katarini; g. Gustav Vodusek, g. Janez Logar, g. Aleksander Falk, učitelji v Trbovljah; g. Janez Kern, nadučitelj na Vodi; g. Veixler in Emil Volc — slednji celó nepostavno, ker je še maloleten. Kmetovalci so obžalovali, da nimajo nobenega učitelja na svoji strani, kateri bi se potegoval za verske